

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **A. L.,** zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2015, čj. CPR-21482-4/ČJ-2015-930310-V242, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2016, čj. 2 A 110/2015 – 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

[1] Rozhodnutím ze dne 2. 6. 2015, čj. KRPA-411782-35/ČJ-2014-000022, uložila Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, žalobkyni správní vyhoštění a zároveň stanovila dobu jednoho roku, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie.

[2] Policie přistoupila k uložení správního vyhoštění na základě zjištění, že žalobkyně pobývala na území České republiky bez cestovního dokladu a bez oprávnění k pobytu.

Naplnila tedy důvody pro uložení správního vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1, 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

[3] Žalobkyně se v průběhu řízení bránila tvrzením, že o neoprávněnosti svého pobytu na území České republiky nevěděla. Usnesení o zastavení řízení o její žádosti o prodloužení platnosti dlouhodobého pobytu jí nebylo nikdy fakticky doručeno. Poukazovala na neshody s pronajímatelem domu, který jí zřejmě zadržoval poštu.

[4] Žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 12. 2015, čj. CPR-21482-4/ČJ-2015-930310-V242, nevyhověl podanému odvolání žalobkyně. Žalovaný měl k dispozici rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 19. 8. 2015, kterým bylo pro opožděnost zamítnuto odvolání žalobkyně proti usnesení o zastavení řízení ve věci její pobytové žádosti. Tímto rozhodnutím bylo potvrzeno, že žalobkyni od zastavení pobytového řízení nesvědčilo žádné oprávnění k pobytu, na území státu tak od 6. 7. 2014 do 23. 10. 2014, kdy byla kontrolována cizineckou policií, pobývala neoprávněně. Žalovaný zdůraznil, že řízení ve věci správního vyhoštění a řízení ve věci pobytu jsou dvě samostatná, na sobě nezávislá, správní řízení; žalovanému proto nepřísluší do řízení ve věci pobytu žalobkyně jakkoli zasahovat či zpochybňovat zákonnost postupu příslušných orgánů. Pro uložení správního vyhoštění není třeba prokazovat otázku zavinění, případná nevědomost žalobkyně o neoprávněnosti jejího pobytu tedy není pro naplnění důvodů pro uložení správního vyhoštění rozhodná.

[5] Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně u městského soudu, který se ztotožnil s posouzením věci žalovaným a žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost

[6] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost.

[7] Namítá, že v jejím případě nebyl dán důvod pro uložení správního vyhoštění a je přesvědčena, že se jednalo o rozhodnutí nezákonné a nepřiměřené. Opakovaně poukázala na problémy s pronajímatelem domu spojené s potížemi při doručováním pošty, v důsledku kterých jí nebylo fakticky doručeno usnesení o zastavení pobytového řízení. Její tvrzení má dokládat i fakt, že sama v důsledku konfliktů s pronajímatelem přivolala hlídku Policie České republiky, která následně kontrolovala její totožnost.

[8] Stěžovatelka nesouhlasí s úvahou soudu, že si musela být svého nelegálního pobytu vědoma, jestliže dne 10. 11. 2014 podala opožděné odvolání proti usnesení o zastavení pobytového řízení. To však bylo reakcí až na zahájení řízení o správním vyhoštění, do té doby neměla stěžovatelka o zastavení pobytového řízení tušení.

[9] Dle stěžovatelky je třeba činit rozdíly mezi osobami, které na území České republiky pobývají úmyslně nelegálně, a těmi, které si svého nelegálního pobytu nejsou vědomy. Zákon o pobytu cizinců stanoví hierarchii opatření, která lze v případě nelegálního pobytu cizince učinit; počínaje uložením pokuty, přes uložení povinnosti

pokračování

opustit území až po správní vyhoštění. Správní vyhoštění je přitom nejpřísnější opatření, ke kterému může správní orgán přistoupit. Žalovaný dostatečně nevysvětlil, z jakého důvodu v případě stěžovatelky přistoupil k uložení správního vyhoštění.

[10] S ohledem na shora uvedené stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[12] Kasační stížnost je podle §§ 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a vady řízení před správním orgánem. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán.

[13] Stěžovatelka výslovně namítala kasační důvod uvedený pod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu. V kasační stížnosti však se závěry soudu polemizuje, Nejvyšší správní soud proto její výhrady posoudil jako námitky směřující proti zákonnosti závěrů městského soudu. Přezkoumatelnost rozsudku napadeného kasační stížností ověřuje Nejvyšší správní soud z úřední povinnosti. V projednávané věci zjištěna nebyla, napadený rozsudek je srozumitelný a dostatečně odůvodněný.

[14] V posuzované věci je sporné, zda měla a mohla být v řízení o správním vyhoštění stěžovatelky zohledněna skutečnost, že si nemusela být vědoma nelegálnosti svého pobytu na území České republiky.

[15] Zákon o pobytu cizinců v § 119 odst. 1 písm. c) bod 2. stanoví, že [p]*olicie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu.*

[16] Z výše uvedeného plyne, že k tomu, aby stěžovatelce mohlo být uděleno správní vyhoštění dle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2. zákona o pobytu cizinců, musí být naplněna skutková podstata pro udělení správního vyhoštění předvídaná tímto ustanovením.

[17] Řízení o správním vyhoštění stěžovatelky bylo zahájeno na základě skutečnosti, že stěžovatelka pobývala od 6. 7. 2014 na území České republiky nelegálně (bez víza či jiného oprávnění k pobytu). Správní orgán prvního stupně vycházel z rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti stěžovatelky o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, které nabylo právní moci dne 5. 7. 2014. Stěžovatelka v reakci na zahájení řízení o správním vyhoštění podala dne 10. 11. 2014 proti usnesení o zastavení pobytového řízení odvolání spolu s žádostí o prominutí zmeškání lhůty. Žalovaný na

výsledek řízení o odvolání vyčkal; v řízení nebylo předně vyhověno žádosti o prominutí zmeškání lhůty a následně bylo odvolání pro opožděnost zamítnuto. Tímto rozhodnutím bylo potvrzeno, že usnesení o zastavení pobytového řízení nabylo právní moci dne 5. 7. 2014.

[18] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 4. 2012, čj. 4 As 5/2012-22, konstatoval, že otázka procesního postupu orgánu rozhodujícího v rámci řízení o pobytové žádosti není v řízení o správním vyhoštění předmětem přezkumu. Uvedl, že „[i] *přes obsahovou návaznost obou řízení se rozhodnutí o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu a rozhodnutí o správním vyhoštění vyznačují odlišným předmětem a obsahem, řízení k jejich vydání byla prováděna v intencích jiných právních norem a jejich vyústěním bylo vydání dvou různých správních rozhodnutí, přičemž každé z nich je samostatně přezkoumatelné ve správním soudnictví.*“ Přestože tyto závěry byly učiněny na podkladě rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu, lze je plně aplikovat i v případě rozhodnutí o prodloužení pobytu, neboť v obou případech jejich výsledek předurčuje oprávněnost dalšího pobytu cizince na území České republiky (viz např. rozsudek ze dne 16. 5. 2013, čj. 4 As 24/2013-18).

[19] K řízení o prodloužení platnosti povolení k pobytu je příslušný orgán odlišný od správních orgánů rozhodujících ve věci správního vyhoštění a jakékoli posuzování zákonnosti řízení o povolení k pobytu v řízení o správním vyhoštění tedy nepřichází v úvahu. Stěžovatelka nicméně namítala, že v rámci řízení o správním vyhoštění měla být zohledněna skutečnost, že o svém nelegálním pobytu nevěděla.

[20] Nejvyšší správní soud konstatuje, že správní vyhoštění představuje specifické administrativní opatření spočívající v ukončení pobytu cizince na území České republiky, které je spojeno se stanovením doby k vycestování a doby, po kterou nelze cizinci umožnit další vstup na české území (srov. § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Jedná se tedy o rozhodnutí nikoli sankční povahy, ale o správní rozhodnutí, které vyjadřuje zájem státu, aby se konkrétní cizinec nezdržoval na jeho území (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, čj. 5 Azs 125/2004-54, č. 864/2006 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 7. 2005, čj. 5 Azs 94/2005-52, č. 1164/2007 Sb. NSS).

[21] Ze shora uvedeného vyplývá, že při rozhodování o správním vyhoštění není třeba prokazovat cizincovo zavinění, tj. jeho vnitřní psychický stav ke skutečnostem, které zakládají důvod pro uložení správního vyhoštění. Nastane-li některá ze situací předvídaných v § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, je příslušný správní orgán vždy povinen nařídit cizinci, aby opustil území České republiky, a zakázat mu pobyt na českém území i po následnou dobu stanovenou v rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2015, čj. 8 Azs 38/2015-41).

[22] Lze se ztotožnit se stěžovatelkou, že ze sledu jednotlivých jejích úkonů činěných v rámci pobytového řízení a řízení o správním vyhoštění nelze vyloučit její tvrzení, že o existenci usnesení o zastavení pobytového řízení objektivně nevěděla. V tomto ohledu je tedy úvaha městského soudu, že pokud podala odvolání spojené s žádostí o prominutí lhůty, musela si být svého neoprávněného pobytu vědoma, mylná. Z obsahu správního spisu je zřejmé, že teprve po zahájení řízení o správním vyhoštění a nahlédnutí do pobytového spisu stěžovatelka podala v rámci pobytového řízení odvolání. Závěr

pokračování

městského soudu však nic nemění na skutečnosti, že subjektivní názor stěžovatelky na oprávněnost či neoprávněnost jejího pobytu nemá na uložení správního vyhoštění vliv. Městský soud ostatně ve svém rozsudku na str. 7 dospěl ke stejnému závěru, tedy že při uložení správního vyhoštění není třeba zjišťovat subjektivní okolnosti, na základě kterých k nezákonnému pobytu cizince na území České republiky došlo.

[23] Stěžovatelka dále vytýkala žalovanému, že dostatečně neodůvodnil, proč namísto mírnějších opatření přistoupil rovnou k uložení správního vyhoštění. Stěžovatelka tuto námitku neuplatnila v řízení před městským soudem, ač ji uplatnit mohla; námitka je proto dle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná. Pouze nad rámec tedy Nejvyšší správní soud konstatuje, že důvody a otázkou přiměřenosti uložení správního vyhoštění stěžovatelce se žalovaný zabýval zejména na str. 5 a 6 svého rozhodnutí.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Stěžovatelkou uplatněné kasační námitky nebyly ve vztahu k napadenému rozsudku městského soudu shledány důvodnými, v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým Nejvyšší správní soud dle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost byla proto v souladu s § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s. zamítnuta.

[25] Stěžovatelka, která neměla v soudním řízení ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jak vyplývá z obsahu spisu, náklady v tomto řízení nevznikly, Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. září 2016

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu